

lesarabrøv

Svartkjaftur sum fiskafóður

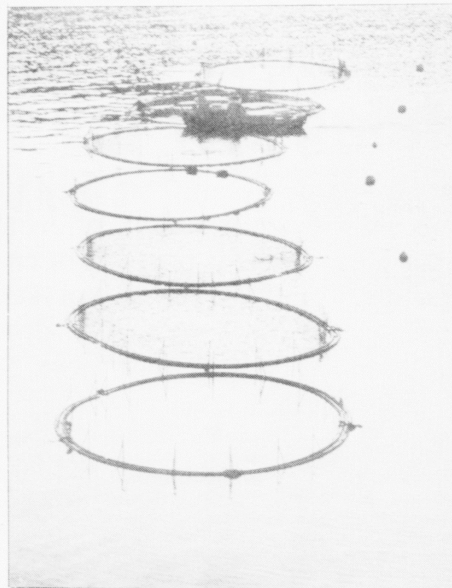
Viðmerking til grein hjá Tórmóði Dahl um
hvør er mest forkálkaður.

Fiskirannsóknarstovan hevur tey síðstu 2 árin fingið nógvar fyrispurningar, um svartkjaftur er egnaður at nýta til fiskafóður. Svárið vit higartil hava givið er, útfrá kann-ingum gjørdar á universitetum og granskingarstovnum aðrastaðni, at svartkjaftur, hvorki rundur fiskur ella slögv, ikki er egnaður at nýta sum einasta proteinkelda í fòðri til laksafiskar. Um svartkjafturin verður nýttur saman við øðrum fiskaslögum, t.d. lodnu, nebbasild, sild ella makrel kunnu upp til 25% av fiskaproteininum í fòðrinum vera úr svartkjafti, rundur fiskur. Hetta svar er, sum áður sagt, grundað á kanningar gjørdar aðrastaðni. Hesar kanningar hava verið gjørdar við smáum laksafiski, yngli. Av tí at føðulív-virkisskipanin í fiskinum broytist nakað við støðini á fiskinum, hildu vi tað verða áhugavert at gera eina kanning við stórum laks. Tann kanningin er so gjørd nú, og visir hon at svartkjaftur heldur ikki er egnaður at nýta sum einasta proteinkelda í fòður til stóran laks. Kanningin hjá okkum fevnir ikki um, hvussu nógvr svartkjaftur kann blandast inn í fòðrið uttan skaðiligt árin, og uttan at nýta kemisk evnir. Átlanin er at fara í holt við til-líkar kanningar í næstum. At Tórmóður Dahl heldur tað vera láturligt og gráti-ligt at nýta pengar til til-líkar kanningar, og harafturat heldur at endamálið við kanningin er at svinabinda ein alara, má standa fyri hansara egnu rokning. Upplýstast skal tó at tað eru fá onnur støð, ið gera kanningar við svartkjafti sum fòður til fisk, so um vit skulu fáa meira vitan er neyðugt, at vit sjálvi gera kanningar. Eisini hevur svartkjaftur sum er ringt orð á sær uttanlands, tá ið tað snýr seg um fòðurframleiðslu. Endamálið við

hesi kanningararðini hjá okkum er at vaksa um nýtsluna av svartkjafti í fiskafóðuri. Til tað krevst vitan og próvforsla um hvussu nógvr svartkjaftur kann brúkast uttan skaðiligt árin. Okkara hugsan er, at sjálvt tað vánaligasta proteinið úr havinum er betri hóskaði til fiskafóður enn tað besta proteinið úr plantum. Men tað krevst próvforsla fyri at fáa fòðurframleiðararnar (sum keypa rávøru) at trúgva tí. Men lutallið av svartkjafti sum kann nýtast í fòðrinum útfrá tí vitan vit hava í dag er tó ikki av leið. Bara til ta feroysku alivinnuna kundi nøgðin av fiskaproteinkonsentrat (FPC) í 1990 verið 1890 tons, um tað varð blandað í turrfóður á ein ráðiligan og vælroyndan hátt, soleiðis sum greitt er frá í greinini um fiskaproteinkonsentrat í Norsk Fiskeoppdrett juli 1990. Teir hava tó ikki roynt fiskaproteinkonsentrat úr svartkjafti, men harafturimóti sild og lodnu. Nøgðin av svartkjaftamjøl kundi verið 6500 tons í 1990, um tað varð blandað við onnur fiskamjøl í turrfóður. Tær flestu forsøgnir, sum eru gjørdar um fòðurtørvin til alivinnuna í framtíðini, meta, at tað verður ov lítið til av fiskaproteini og tiskil verður neyðugt at nýta plantu-protein í fiskafóðuri í framtíðini. Tað nyttar lítið bert at rópa: Brúkið svartkjaftin, neyðugt er at kanna hvussu svartkjafturin kann brúkast í fòðrið. Síðani er at vóna, at kanningarnar vísa okkum hvussu svartkjafturin kann brúkast, og at tær kanningarnar verða nóg góðar til at økja um svartkjaftanýtsluna í fiskafóðuri.

Tað er ongin ivi um at súrfóður er gott at nýta til laksafiskar, treytin er tó at tað er rætt samansett. Um tað er tað besta fòðrið er tó ivasamt, m.a. hevur ein bólkur av fòðurgransk-

arum fingist við teoretiskt at kanna besta lutallið millum hydrolyseraði protein (i FPC) og ikki-hydrolyseraði protein (i fiskamjøl), og er tað besta lutallið í einum turrfóðrið, har 10-20% FPC er koyrt í. Eisini er mjúkfóður meira dálkandi fyri umhvørvið enn turrfóður. Tann nýggja teknifóðin ger tað møgult at koyra súrløgu í turrfóður, og tað er óivað í tí sambandi at tann størsta nýtslan av FPC (fiskaproteinkonsentrat) verður í framtíðini. Í einum súrfóðri eru vanliga 25-30% fiskamjøl, afturat tey 50% av súrløgu. T.v.s. at tá er súrløgan ikki einasta proteinkelda, av tí

at fiskamjølð gevur eitt víðismikið iskoyti av proteinum. Neyðugt er tó at velja eitt fiskamjøl av góðari dygd og rávøran til súrløguna skal somuleiðis verða av góðari dygd. Sannleikin er, at svartkjaftaslgv (við ella uttan bein) hevur eina amino-sýrusamanseting sum

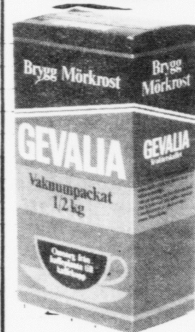
ikki er nóg góð, um tað skal vera einasta proteinkelda í fòðrinum.

Verkætlanin hjá Hera Hjelm og Tórmóði Dahl um ein svartkjaftatrolara, havi eg ikki sæð. Átlanin hevur tó verið nógvr frammi í fjølmíðlunum. At framleiða FPC í Føroyum ljóðar skilagott, men um

tað skal framleiðast um-borð á einum skipi havi eg ikki fakkunnleika at meta um. At gera mjúkfóður burtúr FPC um-borð á einum skipi, er tó ikki ser-liga skilagott, uttan at eg skal koma nærri inn uppá hvi, her. Um Tórmóður ynskir at hoyra hvi er hann altið vælkominn til alistøðina við Áir, so kunnu vit tjakast um tað har.

Guðrið Andersdóttir

Einaferð GEVALIA

— altíð
GEVALIA...ah!

STATENS PRÆMIEOBLIGATIONSBLÅN 1977/02

4 afdeling

Orange obligationer med serienumre 8001-9000 og løbenumre 6001-7000 incl.

26. trækning september 1990

Følgende præmier er uddrukket

	serie nr.	løbe nr.	serie nr.	løbe nr.	serie nr.	løbe nr.	serie nr.	løbe nr.	serie nr.	løbe nr.	serie nr.	løbe nr.	
1.000.000 kr.	8816	6384											
500.000 kr.	8739	6426											
250.000 kr.	8960	6221											
100.000 kr.	8346	6896	8486	6415	8502	6703							
50.000 kr.	8064	6176	8141	6095	8553	6962	8942	6300					
25.000 kr.	8008	6337	8190	6457	8306	6415	8550	6085	8655	6656			
	8163	6520	8287	6935	8383	6923	8578	6779	8961	6889			
10.000 kr.	8076	6046	8402	6621	8508	6483	8705	6299	8808	6381	8881	6639	
	8127	6120	8471	6731	8624	6944	8741	6079	8813	6084	8923	6531	
	8216	6300	8479	6754	8678	6653	8796	6280	8872	6163	8957	6704	
	8257	6816	8502	6471									
5.000 kr.	8118	6496	8265	6311	8412	6507	8643	6025	8788	6445	8901	6127	
	8147	6731	8304	6980	8429	6561	8644	6971	8792	6468	8922	6787	
8004	6393	8154	6915	8308	6628	8491	6306	8692	6745	8794	6119	8924	6395
8005	6212	8174	6306	8315	6304	8496	6464	8731	6255	8832	6459	8929	6095
8014	6840	8174	6580	8381	6148	8529	6170	8755	6744	8852	6035	8954	6860
8019	6617	8192	6091	8406	6173	8641	6617	8763	6947	8855	6654	8959	6790
1.000 kr.	8107	6006	8315	6898	8457	6128	8611	6865	8730	6349	8853	6359	
	8112	6028	8336	6832	8465	6422	8618	6158	8736	6553	8854	6911	
	8123	6490	8341	6114	8467	6089	8638	6135	8751	6360	8860	6862	
	8134	6804	8348	6597	8478	6305	8638	6186	8771	6608	8908	6749	
	8140	6834	8353	6371	8509	6646	8639	6235	8774	6133	8910	6031	
8007	6233	8173	6483	8365	6591	8534	6449	8662	6473	8786	6312	8911	6864
8011	6324	8180	6523	8381	6324	8545	6057	8663	6045	8786	6372	8917	6056
8025	6229	8193	6432	8384	6756	8562	6175	8665	6112	8791	6621	8927	6584
8045	6858	8203	6581	8387	6341	8563	6512	8669	6060	8803	6613	8935	6915
8053	6952	8228	6311	8395	6295	8568	6636	8672	6069	8805	6625	8941	6861
8062	6109	8242	6403	8407	6480	8575	6993	8682	6607	8808	6234	8945	6240
8064	6726	8268	6403	8429	6034	8583	6331	8693	6356	8813	6323	8945	6339
8066	6944	8283	6449	8432	6178	8587	6518	8701	6648	8835	6153	8956	6721
8089	6031	8298	6568	8434	6648	8595	6376	8721	6370	8836	6491	8963	6859
8099	6623	8299	6322	8445	6262	8608	6181	8728	6904	8844	6849	8999	6157

500 kr. Alle obligationer med løbenummer 6270 eller løbenummer 6917 uanset serienr.

Numrene på ikke indløste præmier fra de seneste fem trækninger vil, ligesom samtlige ovenstående numre, blive opført i den officielle trækningsliste, som kan købes for 3,00 kr. i bladudsalgene. Trækningslisten vil ligge til efterlysning på alle posthuse. Præmieudbetalingen finder sted i Danmarks Nationalbank og udvalgte posthuse fra den 5. september d.å. Trækningssister kan leveres på databærende medier ved henvendelse til DATA-SATS informatik A/S (teff. 42 52 21 00).

Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning
Landgreven 4, 1301 København K. Telefon 33 92 80 00